

τη Ρουάντα που συντονίζουν το έργο παροχής βοήθειας.

Τα πιο απαραίτητα είδη που χρειάζονται είναι:

- Μηχανήματα παροχής νερού.
- Μονάδες ελέγχου και πρόληψης της χολέρας.
- Εμβόλια, σύριγγες, βελόνες.
- Βασικά φάρμακα.
- Τάνκερ για τη μεταφορά του νερού, φορτηγά και αυτοκίνητα με κίνηση στους 4 τροχούς (4X4).

Συνοπτικά το πρόγραμμα της UNICEF στη Ρουάντα για την περίοδο Ιούλιος - Δεκέμβριος 1994 έχει ως εξής:

Τομέας Προϋπολογισμός σε δολάρια ΗΠΑ (US \$)

Υγεία 10.000.000 Διατροφή 8.500.000 Νερό 6.000.000 Βασική Εκπαίδευση 4.650.000 Εκπαίδευση στην Ειρήνη 350.000 Ψυχολογική Υποστήριξη Ορφανών Παιδιών 1.500.000 Άλλα 6.000.000. Σύνολο 37.000.000.

Η UNICEF συνεργάζεται με πολλούς οργανισμούς για την υλοποίηση του προγράμματος έκτακτης βοήθειας όπως OXFAM, Ερυθρός Σταυρός, Παιδικά Χωριά SOS, Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, UNESCO και τις Γαλλικές Ένοπλες Δυ-

νάμεις.

Η Ελληνική Επιτροπή Συνεργασίας με τη UNICEF έχει ανοίξει λογαριασμό στην

Εθνική Τράπεζα Της Ελλάδος 505003-0 Νομικών Προσώπων

και καλεί όλους τους Έλληνες να συνεισφέρουν για τα παιδιά της Ρουάντα, δείχνοντας την ευαισθησία και την αλληλεγγύη τους.

Περισσότερες λεπτομέρειες για την κατάσταση των παιδιών στη Ρουάντα και το έργο της UNICEF στη χώρα αυτή, παρέχονται από το Τμήμα Πληροφόρησης της Ελληνικής Επιτροπής, (τηλ. 7484184).

Συνεργασίες

«Μ' ένα βιβλίο πετάω... στα χρώματα»

Στο πλαίσιο των Εκδηλώσεων της «Εβδομάδας Παιδικού Βιβλίου», που οργανώθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού και Παιδείας και τη Γεν. Γραμματεία Νέας Γενιάς, οργανώσαμε Εργαστήρι Ζωγραφικής για παιδιά.

Το Εργαστήρι λειτούργησε στην αυλή του Κεντρικού Κτιρίου του Πανεπιστημίου, χώρου στον οποίο υπήρχαν και πολλές άλλες εκδηλώσεις.

Το εργαστήρι που οργανώσαμε πλαισιώθηκε και από σαράντα φοιτητές και φοιτήτριες των Παιδαγωγικών Τμημάτων.

Πρώτος στόχος του εργαστηρίου μας ήταν να έλθουν σε επαφή τα παιδιά με τα χρώματα και τα πινέλα και μ' αυτό το μέσο να μορφοποιήσουν σε πρωτότυπες εικόνες και σύμβολα τη σκέψη τους ενεργοποιώντας τη φαντασία, τη δημιουργικότητα, την επινοητικότητα και τη μνήμη τους.

Δεύτερος στόχος ήταν να έλθουν οι φοιτητές μας σε άμεση επαφή με παιδιά διαφόρων ηλικιών και να εφαρμόσουν στην πράξη πολλά από όσα γνωρίζουν θεωρητικά πάνω στη διδακτική του μαθήματος της Εικα-

Φωτ. Β. Πλαγιάννη

στικής Αγωγής.

Τα παιδιά μπορούσαν να έρχονται ατομικά ή κατά οργανωμένες ομάδες. Ήταν ελεύθερα να ζωγραφίσουν με τέμπρες το εξώφυλλο για ένα δικό τους φανταστικό βιβλίο ή δικές τους εικόνες από βιβλία που έχουν διαβάσει και αγαπήσει.

Καθημερινά για 4 ώρες βρίσκονταν στο χώρο του εργαστηρίου

φοιτητές και φοιτήτριες στο μάθημα της Αισθητικής Αγωγής. Έγιναν πολλές συζητήσεις.

Το θέμα ουσιαστικά ήταν ελεύθερο αφού, όπως αναφέραμε ήδη, τα παιδιά μπορούσαν να ζωγραφίσουν όπως αυτά ήθελαν το εξώφυλλο ενός φανταστικού βιβλίου ή μια δική τους εικόνα από ένα αγαπημένο τους βιβλίο. Δώσαμε όσο το δυνατό μεγαλύτερη ελευθερία στο θέμα για να μην αισθάνονται δεσμευμένα τα παιδιά και έτσι ν' αποδώσουν καλύτερα.

Ένα αρνητικό στοιχείο στην επιτυχία της εκδήλωσης ήταν ότι πραγματοποιήθηκε την εβδομάδα πριν από τις γιορτές του Πάσχα, οπότε δάσκαλοι και μαθητές είχαν ήδη μπει στην ψυχολογία των διακοπών.

Επίσης, ορισμένα σχολεία δεν ενημερώθηκαν έγκαιρα, λόγω γραφειοκρατικών δυσκολιών, με αποτέλεσμα να προσέλθουν λιγότερα παιδιά απ' αυτά που θα μπορούσαμε να υποδεχτούμε. Έχοντας υπόψη όψη μας τη διαβεβαίωση του Υπουργού Πολιτισμού, για τη θεσμοποίηση της εκδήλωσης αυτής ελπίζουμε στο μέλλον να παρακάμψου-

με ανάλογα εμπόδια.

Σ' αυτή την εκδήλωση που ήταν σαν πανηγύρι και επικρατούσε ατμόσφαιρα χαράς και γιορτής με τα πολύχρωμα μπαλόνια, τις διακοσμήσεις των φοιτητών της Σχολής Καλών Τεχνών, ήλθαν και ζωγράρισαν 635 παιδιά από 2-40 ετών (!) μολονότι όλες αυτές οι εκδηλώσεις απευθύνονταν σε παιδιά έως και 14 χρόνων, γεγονός που θεωρούμε πολύ ενθαρρυντικό. Ήλθαν ομάδες παιδιών από διάφορα σχολεία με τους δασκάλους τους, όπως επίσης μεμονωμένα παιδιά με τους γονείς τους από όλες σχεδόν τις περιοχές της Αττικής και ακόμα από Ηγουμενίτσα, Τρίπολη και Χαλκίδα!! Ακόμα μια ομάδα προσκόπων και ένα Εργαστήριο Ζωγραφικής για παιδιά με την καθγήγηριά τους.

Έχουμε κρατήσει όλα τα στοιχεία των παιδιών που συμμετείχαν (ηλικία, περιοχή, θέμα που επεξεργάστηκαν, τρόπος προσέλευσης κ.ά.) που πιθανόν θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν σε μια πιο διεξοδική και σε βάθος μελέτη.

Μετά από επιλογή, έργα των παιδιών θα εκτεθούν σε χώρο που θα υποδείξει το Υπ. Πολιτισμού.

Κατά τη διάρκεια λειτουργίας του Εργαστηρίου, στην επαφή μας με τα παιδιά κάναμε διάφορες παρατηρήσεις.

1) Παρατηρήσαμε καταπίεση στην προσπάθεια του παιδιού να σκεφτεί τί και πώς θα ζωγραφίσει από ορισμένους γονείς και συγγενείς συνοδούς των παιδιών που τα υπερπροστάτευαν και τους έλεγαν τί να κάνουν και με ποιά χρώματα. Αυτούς τους συνοδούς τους απομακρύναμε με ευγένεια.

2) Παρατηρήσαμε ότι ορισμένα παιδιά είχαν άγχος στην προσπάθειά τους να φτιάξουν «καλό» έργο ώστε να επιλεγεί για την Έκθεση χωρίς εμείς να τους έχουμε ενημερώσει σχετικά.

3) Ένα μεγάλο μέρος παιδιών δεν είχε ξαναζωγραφίσει με πινέλα και μογιές και βρισκόνταν σε αμηχανία, που όμως ξεπέρασαν με

Φωτ. Β. Πλαγιάνη

τη βοήθειά μας.

4) Τα περισσότερα παιδιά προτίμησαν να ζωγραφίσουν κάποιο φανταστικό εξώφυλλο.

5) Η προσπάθειά μας να συνθέσουν ένα αληθινό εξώφυλλο βιβλίου με το όνομα του συγγραφέα, τον τίτλο, τον εκδοτικό οίκο, απέτυχε γιατί τελικά τα παιδιά ζωγράφισαν μόνο την εικόνα, ενώ μας είπαν προφορικά τον τίτλο και τον σημειώσαμε.

Στοιχεία ανάλυσης που απορρέουν από τη μελέτη των έργων των παιδιών σκοπεύουμε να δώσουμε αργότερα, πιθανότατα με την ευκαιρία της έκθεσης των επιλεγμένων έργων.

6) Ζητήσαμε από τους φοιτητές, σε τυχόν κενά χρόνου στη διάρκεια της παραμονής τους στο χώρο του Εργαστηρίου, να ζωγραφίζουν και αυτοί με τα ίδια θέματα και υλικά. Μερικά από τα έργα τους θα εκτεθούν στην έκθεση που θα κάνουμε.

Μετά το τέλος της εκδήλωσης ζητήσαμε από τους φοιτητές μας να γράψουν τις παρατηρήσεις τους από τη συμμετοχή τους στο Εργαστήριο Ζωγραφικής. Παρακάτω παραθέτουμε ορισμένες από αυτές τις παρατηρήσεις:

Βλάχου Δέσποινα: «...Το ίδιο ενεργητική, πιστεύω υπήρξε αυτή η εκδήλωση και για τα παιδιά που μας επισκέφτηκαν. Μπόρεσαν, έστω

και για λίγο, να εκφραστούν μέσα από τα έργα τους, τη στιγμή που τα περισσότερα απ' αυτά δεν έχουν καμιά επαφή με το μάθημα της ζωγραφικής στα σχολεία τους. Ή και αν έχουν, οι εντυπώσεις που αποκόμισαν απ' αυτό είναι δυσάρεστες.

Καθώς οι δάσκαλοί τους, αγνοώντας βασικά πράγματα σχετικά, γεμίζουν τα παιδιά με απαισιοδοξία, δεσμεύουν τη φαντασία τους και τα πείθουν για την ανικανότητά τους. Την απογοητευτική αυτή κατάσταση έρχονται να δυσχεράνουν ακόμη περισσότερο οι γονείς, οι οποίοι επίμονα διορθώνουν τα έργα των παιδιών τους ή και τα απορρίπτουν παντελώς. Δυστυχώς ήταν πολλές οι περιπτώσεις γονέων που στέκονταν πάνω από τα παιδιά τους, όταν εκείνα δημιουργούσαν, λέγοντάς τους τί και πώς να ζωγραφίζουν. Ενώ δεν ήταν λίγοι κι εκείνοι που τους έπαιρναν τα πινέλα για να ανακατέψουν τα χρώματα ή και να ζωγραφίσουν σε κάποια σημεία, επειδή τάχα εκείνοι ήξεραν καλύτερα. Ένα επιπρόσθετο μειονέκτημα των εκδηλώσεών μας ή - καλύτερα - μια αδυναμία των παιδιών, ήταν η δυσκολία τους να δώσουν τίτλους στα έργα τους με αποτέλεσμα τα περισσότερα έργα να μην έχουν τίτλους...».

Παπουτσάκη Πόπη: «...Σκοπός

Φωτ. Β. Παλιάννη

μας ήταν τα παιδιά να ζωγραφίσουν εξώφυλλο ενός φανταστικού βιβλίου ή μια σκηνή από ένα αγαπημένο τους βιβλίο. Υπήρξε δυσκολία σ' αυτό, μια και τις περισσότερες φορές τα παιδιά απλώς σχεδίαζαν κάτι φανταστικό και όταν τους ζητούσαμε τον τίτλο γι' αυτό που σχεδίασαν, δυσκολεύονταν πάρα πολύ και συνήθως τον τίτλο τον έδιναν οι γονείς τους, προσπαθώντας να τα βοηθήσουν. Ακόμα τα παιδιά απόφευγαν να γράψουν πάνω στη ζωγραφιά τους τον τίτλο του φανταστικού βιβλίου και το συγγραφέα του, είτε φοβούμενα μη χαλάσουν το σχέδιο είτε επειδή δεν ήξεραν να γράφουν (παιδιά μικρής ηλικίας). Αξιοσημείωτος είναι ο μεγάλος αριθμός των έργων φανταστικών εξωφύλλων συγκριτικά με τα έργα που αφορούσαν σκηνές από αγαπημένα βιβλία... Το εργαστήριο ζωγραφικής ήταν το μέρος που πάντα είχε παιδιά γεμάτα ενθουσιασμό, με όρεξη να ζωγραφίσουν. Βέβαια πολλά απ' αυτά δεν είχαν ξαναχρησιμοποιήσει τέμπρες (λόγω ηλικίας) αλλά ακολουθώντας τις οδηγίες μας, τα κατάφεραν μια χαρά. Πραγματικά, έβλεπες τη χαρά των παιδιών στο πρόσωπό τους, και το ενδιαφέρον τους να σχεδιάσουν, παρατηρώντας μικρά σε ηλικία παιδιά ανεβασμένα σε καρέκλες, ακόμα και στον πάγκο (!) να

ζωγραφίζουν, αποδεικνύοντας και την καταλληλότητα του υλικού που χρησιμοποιήθηκε (τέμπρες). Έβλεπες πώς τα παιδιά χρησιμοποιούσαν τα χρώματα, πώς εξωτερικεύαν πάνω στο χαρτί τα συναισθήματά τους και πώς «εκμεταλλεύτηκαν την ευκαιρία» να δημιουργήσουν καινούργιους φίλους. Έτσι, παρ'όλο που τις πρώτες μέρες τα παιδιά ήταν λίγα, ο αριθμός των έργων που συγκεντρώθηκε είναι ικανοποιητικός και τα έργα αρκετά ενδιαφέροντα...».

Καλέα Ερωφίλη: «...Το καλλιτεχνικό εργαστήριο μπορώ να πω ότι είχε αρκετή επιτυχία. Τα παιδιά δέχονταν ενθαρσιστικά να ζωγραφίσουν ό,τι τους συμβουλευαμε και αισθάνονταν όμορφα όταν μας έβλεπαν να απλώνουμε τα έργα τους για να στεγνώσουν. Καταλάβαιναν ότι δεν έφτιαξαν μια ζωγραφιά που θα πεταγόταν, αλλά αυτή θα συμμετείχε και σε έκθεση. Αυτό προκάλούσε σε μερικά παιδιά άγχος για το αν θα είναι καλό το έργο τους, αν είναι «σωστό» κ.λπ. Εμείς προσπαθούσαμε να τα κάνουμε να νιώσουν άνετα γιατί δεν διαγωνίζονταν για κάτι, απλώς δημιουργούσαν...».

Δαμασκογιάννη Μαρία: «...Ο ερχομός των παιδιών στα διάφορα περίπτερα, η περιέργεια, η συμμετοχή τους και η διάθεση για γνωρι-

μία με τα βιβλία, με το παιχνίδι και, στο δικό μας στέκι, με τα χρώματα και τα πινέλα ήταν ό,τι καλύτερο ζητούσαμε...».

Αντιπάτη Ιωάννα: «... Τα παιδιά είχαν τη μοναδική εμπειρία της καλλιτεχνικής τους έκφρασης με θέματα αντλημένα από το χώρο του βιβλίου που παρέχει μαγικό και πλούσιο υλικό. Παράλληλα είχαν την ευκαιρία να αναπτύξουν και να καλλιεργήσουν τη δημιουργικότητά τους και τον κόσμο της φαντασίας τους μέσω της ζωγραφικής και του ιχνογραφήματος στους πάγκους του καλλιτεχνικού εργαστηρίου... Τα μειονεκτήματα που προέκυψαν στο χώρο της ζωγραφικής, κατά την άποψή μου, εμφανίζονται με μικρή έκταση και σε μικρό αριθμό. Βέβαια υπήρξε κάποια διαφημιστική καμπάνια όμως ήταν αρκετά μεγάλος ο αριθμός των εκπαιδευτικών κυρίως που εξέφραζαν την άποψη ότι τα σχολεία δεν είχαν ενημερωθεί έγκαιρα ή δεν έλαβαν καμία εντελώς ενημέρωση. Στο λόγο αυτό οφείλεται και το γεγονός της προσέλευσης των παιδιών σε ιδιωτικό επίπεδο (με την οικογένειά τους και τους φίλους τους) περισσότερο παρά σε επίπεδο σχολικής παρουσίας. Έτσι, υπήρξαν μεγάλα χρονικά διαστήματα που χαρακτηρίζονταν από ελλιπή προσέλευση παιδιών, με άμεσο αποτέλεσμα τη δημιουργία μιας εικόνας άδειων σχεδόν πάγκων και την εκεί εργασία μικρού αριθμού παιδιών...».

Κυδωνάκη Χρυσάνθη: «... Σε γενικές γραμμές η εκδήλωση ήταν πολύ ζωντανή και οι φοιτητές είχαν πολύ κέφι και όρεξη να δουλέψουν, όμως η οργάνωση ήταν ελλιπής και είναι πραγματικά κρίμα που δεν την επισκέφτηκαν περισσότερα παιδιά είτε ατομικά, είτε ομαδικά (σχολεία ή τάξεις). Ως παιδαγωγοί είχαμε την ευκαιρία να παρατηρήσουμε από κοντά παιδιά, ιδιαίτερα μικρής ηλικίας, που επισκέπτονταν το εργαστήριο μας. Άλλα ήταν διστακτικά, άλλα πιο πρόθυμα να συνεργαστούν, ενώ άλλα δεν είχαν

κανένα απολύτως ενδοιασμό...».

Λαρίση Γεωργία: «... Η συμμετοχή μου σ' αυτή την προσπάθεια, στα πλαίσια της έκφρασης των αυθόρμητων συναισθημάτων του παιδιού για το βιβλίο και τον μορφοπλαστικό του χαρακτήρα, εντοπίστηκε κυρίως στο χώρο, που με τα πινέλα, τα μεγάλα ξύλινα τραπέζια, τα χρώματα, τα μπαλόνια, τη μουσική, τον ενθουσιασμό και την ελεύθερη κίνηση των παιδιών έδωσε έναν άλλο αέρα και χαρακτήρα στην έκθεση, στο χώρο της ζωγραφικής... Ξαναβρήκα παλιά αγαπημένα μου παραμύθια όχι μόνο ξανατυπωμένα σε νέες καταπληκτικές εκδόσεις, αλλά και ξαναζωντανεμένα από τη φαντασία και την ψυχική καθαρότητα των παιδιών σε όλα τα χαρτιά που μας ζωγράρισαν. Μικρά έργα τέχνης που θα παρουσιαστούν σε ξεχωριστή έκθεση για να ξαναθυμίσουν σε όλους το παλιό και το καινούργιο, το σήμερα και το χτες της δυναμικής σχέσης που εδώ και πολλά χρόνια δένει το παιδί με το βιβλίο.

Από όλη αυτή τη γιορτή, το μόνο γεγονός που με έκανε να δυσανα-

σχετήσω ήταν το ότι δεν ήρθαν όλοι οι καλεσμένοι - δηλαδή τα παιδιά - ή καλύτερα το ότι ειδοποιήθηκαν αργά... Δυστυχώς η διαφημιστική καμπάνια της εκδήλωσης, από την πλευρά του Υπουργείου, άργησε σε σχέση με την ημερομηνία που θα γινόταν η έναρξη, με αποτέλεσμα πολλά σχολεία, αν και θα ήθελαν να παραβρεθούν και να συμμετάσχουν δημιουργικά, δεν πρόλαβαν να οργανώσουν μια τέτοια «εξόρμηση». Προσωπικά όμως, πιστεύω ότι ίσως να υπήρξαν και άλλοι λόγοι που να δικαιολογούν την αποχή ορισμένων σχολείων από την εκδήλωση, όπως η αδιαφορία του αρμοδίου προσωπικού (δάσκαλοι, διευθυντές) και η ελλιπής τους ενημέρωση ως προς το βάρος της ψυχοπνευματικής επένδυσης μιας τέτοιας εκδήλωσης πάνω στο παιδί.

Αν εξαιρέσουμε όμως αυτή τη μικρή «μουτζούρα» πάνω στο θέμα παιδί - βιβλίο - ζωγραφιά, μπορούμε να πούμε ότι η έκθεση όχι μόνο πήγε αρκετά καλά, αλλά και άφησε πίσω της μια σειρά από ανεκτίμητα έργα παιδικής ζωγραφικής - και όχι

μόνο - δεκάδες ευχαριστημένους μικρούς περιηγητές του γενικότερου χώρου του έντυπου λόγου και της εικονογράφησης και μια γενικότερη ικανοποίηση και αίσθηση αισιοδοξίας για το μέλλον του παιδιού και του βιβλίου σε όλους όσοι συμμετείχαν είτε ατομικά, είτε ομαδικά σε μια τόσο σημαντική διοργάνωση...».

Από όσα παραπάνω εκθέσαμε, συμπεραίνουμε ότι παρ' όλες τις δυσκολίες οργάνωσης για εξωγενείς λόγους, η εκδήλωση πέτυχε. Υλοποιήθηκε ο στόχος να φέρουμε σε επαφή τα μικρά παιδιά με τη ζωγραφική και να δώσουμε την ευκαιρία στους φοιτητές μας να κάνουν πρακτική εφαρμογή των γνώσεών τους.

Ευχόμαστε να πραγματοποιηθεί η υπόσχεση του Υπουργού Πολιτισμού και αυτή η πρωτοβουλία εκδηλώσεων για το παιδικό βιβλίο να γίνει θεσμός.

Λουίζα Κακίση - Παναγοπούλου
Επίκουρη Καθηγήτρια
Αισθητικής Αγωγής
Παν/μίου Αθηνών.

Δρόμοι

Δρόμοι που ξεκίνησαν απ'
τη θάλασσα
κι από των πολικών τα
νυχτωμένα Φιόρδ
που πλάγιασαν οι νύχτες
του Βορρά στο μέτωπό τους
δρόμοι από τον νότου
τις κοιλάδες
που ανέβασαν ως τ' άστρα
τη σιγή τους
δρόμοι σακατεμένοι
από τα χρόνια
δρόμοι που τέλειωσαν
σε χώμα και σε λάσπη...

Δρόμοι που ξεκίνησαν
μονάχοι

απ' την καρδιά
των ποταμών
και της βροχής τη θλίψη
που πέθαναν πριν
αντικρίσουν τη θάλασσα.

Δρόμοι που ξεκουράζεται
το φως
λίγο πριν να περάσει
στο σκοτάδι
δρόμοι που σβήνουνε στο
χρόνο
που δεν θυμούνται
από ποιά βήματα
γεννήθηκαν...

Τάσος Ζέρβας

Νίκος Κορκοφίγκας

Ο ερημίτης φιλόσοφος της Πάρνηθας

του Γιάννη Νικολόπουλου

1. Προοίμιο

Η ιστορική και στοχαστική παρουσία του Ερημίτη Φιλόσοφου Νίκου Κορκοφίγκα, εντάσσεται μέσα στην αντίστοιχη παρουσία της ομάδας των «Γερμανών» Νεοκαντιανών Φιλοσόφων Π. Κανελόπουλου, Μ. Στασινόπουλου, Κ. Τσάτσου, Γ. Θεοδωρακόπουλου κ.ά., για να αναφέρουμε τους σημαντικότερους από τους Νεοκαντιανούς σύγχρονους Έλληνες στοχαστές, οπαδούς και εκφραστές του γερμανικού ιδεαλισμού στη χώρα μας. Σε ό,τι αφορά το Νίκο Κορκοφίγκα, αυτός ως θερμός Νεοκαντιανός φιλόσοφος, θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι ο πρώτος στοχαστής στην Ελλάδα που εισήγαγε τον Καντ στον πνευματικό χώρο της Πατρίδας μας με τη γνωστή εξαιρετική μετάφραση των «Αρχών της Μεταφυσικής των Ηθών» του Καντ, το 1937, την οποία συνοδεύει με μια αρκετά μεγάλη μελέτη του με σχόλια για τη ζωή και το έργο του μεγάλου δημοκράτη ιδεαλιστή φιλόσοφου.

2. Η ζωή του και η εποχή του

Ο Νίκος Κορκοφίγκας γεννήθηκε στο Λεβίδι Αρκαδίας, το 1893 και πέθανε στην Αθήνα το 1966. Τέλειωσε στην πατρίδα του τις εγκύκλιες σπουδές του και σπούδασε νομικά στο πανεπιστήμιο της Αθήνας. Μετά τις σπουδές του εργάστηκε στο ΙΚΑ και συνέβαλε σημαντικά για την διαμόρφωση της ενεργητικής εργατικής νομοθεσίας. Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στη Γερμα-

νία στο Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης, στην περίοδο του μεσοπολέμου, εκεί όπου ήδη φοιτούσαν οι πιο πάνω διακεκριμένοι Έλληνες φιλόσοφοι Νεοκαντιανοί.

Η εποχή μέσα στην οποία έζησε και σταδιοδρόμησε ως επιστήμονας - στοχαστής, σημαδεύεται από τα γνωστά παγκόσμια και εθνικά γεγονότα, από τον Α' ως τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ιδιαίτερα για τη χώρα μας η γερμανική κατοχή, η Εθνική Αντίσταση και ο εμφύλιος πόλεμος (1946-49) δημιούργησαν μεγάλες συνειδησιακές αναστατώσεις και συγκλονισμούς στη συνείδηση και τα αισθήματα του πατριώτη στοχαστή. Όλη αυτή την αγωνία του την εκφράζει στο πολύ σημαντικό πατριωτικό - στοχαστικό και κοινωνιολογικό έργο του «Απάνου από την Άβυσσο» (1944), όπου διεκτραγωδεί με το δικό του πατριωτικό λόγο και στοχασμό, το δράμα της μετακατοχικής Ελλάδας.

Σημειώνουμε μονάχα για λόγους ηθικής - πνευματικής τάξης ότι την τρομερή εκείνη εποχή, ο Ν. Κορκοφίγκας, υπόγραφε τα έργα του με το ψευδώνυμο ΖΑΛΕΥΚΟΣ - ΦΙΛΟΛΑΟΣ.

3. Το έργο του.

Από νωρίς έδειξε μια ιδιαίτερη προτίμηση στη φιλοσοφία του παράλογου, του Μπέρξον. Τη φιλοσοφική του δραστηριότητα την ξεκίνησε με μια εργασία του για τον Μπέρξον (1918), η οποία σήμερα είναι δυσεύρετη.

- Το 1937 κυκλοφόρησε τη σημαντική μετάφραση και μελέτη του για την Καντιανή Ηθική Φιλοσοφία, «Οι Αρχές της Μεταφυσικής των Ηθών».

- Το 1944 κυκλοφόρησε - όπως ήδη σημειώσαμε - το συγκλονιστικό κοινωνιολογικό έργο του, «Απάνου από την Άβυσσο», και το θαυμάσιο πόνημά του «Πολιτεία και Φιλοσοφία». Το 1951 κυκλοφόρησε τη θαυμάσια μετάφραση μαζί με πάρα - πολλά σχόλια του «Μενέξενου» του Πλάτωνα. Το 1959 κυκλοφόρησε το άλλο μικρό φιλοσοφικό πόνημά του «Η Ιερή Και Αγία Πολιτεία Της Παλλάδας Αθηνάς.....».

Αν θέλαμε να προσδιορίσουμε απλά και απέρριπτα την πνευματική και στοχαστική προσωπικότητα του Νίκου Κορκοφίγκα, θα λέγαμε τα εξής:

Ήταν Μεταφυσικός, Ιδεαλιστής,

Ο Γ. Νικολόπουλος είναι συγγραφέας - ερευνητής. Το κείμενο αποτελεί ομιλία του σε εκδήλωση του Τομέα Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστημών & Δικαίων ΕΜΠ.

Νεοκαντιανός φιλόσοφος, ενώ στα κοινωνικά και δημοσιολογικά ζητήματα και θέματα ήταν κοινωμιστής. Ήταν ακόμη, αρχαιολάτρης, πατριδολάτρης και πλατωνικός. Σε ό,τι αφορά το φιλοσοφικό του καταστάλαγμα ήταν ως νεοκαντιανός, εχθρός του φιλοσοφικού υλισμού, ακόμα αρνιόταν και τον υλισμό και δυισμό του Καντ. Ήταν κλασική περίπτωση μεταφυσικού υποκειμενικού ιδεαλιστή. Επίσης ήταν ακραιφνής Θεοκράτης και υπερβατικός θεοκρατικός Ηθικολόγος.

Όμως υπήρξε πατριώτης, ακέραιος χαρακτήρας, έντιμος. Εχθρός των καθαρευουσιάνων, λάτρης της Δημοτικής γλώσσας που τη χειριζόταν υποδειγματικά και μαθητής του Σολωμού. (Σολωμικός και όχι Σολωμιστής).

Όλες οι φιλοσοφικές, κοινωνικές και άλλες αντιλήψεις του, εκφράζονται μέσα στο έργο του. Ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά το μεταφυσικό φιλοσοφικό στοχασμό του προβάλλει ανάγλυφα σε όλη την έκτασή του στο τελευταίο μεγάλο έργο του (που χρειάστηκε 10 χρόνια για να το γράψει), «Ο Κόσμος, ο Άνθρωπος, ο Θεός» και που το χαρακτηρίζει σαν το «Φιλοσοφικό Πιστεύω ενός ερημίτη μεταφυσικού Φιλόσοφου», της Πάρνηθας, όπου και ζούσε σαν πραγματικός ερημίτης.

Είναι φανερό ότι ο τίτλος της κολοσσιαίας αυτής φιλοσοφικής εργασίας των εξακοσίων μεγάλων σελίδων, προσδιορίζει και το μεταφυσικό ιδεολογικό στίγμα και του φιλόσοφου και του έργου του.

Στο τέλος του έργου ο σοφός ερημίτης παραθέτει σε λίγες σελίδες συμπερασματικά το φιλοσοφικό μεταφυσικό και θεοκρατικό Πιστεύω του, αλλά και τον κοινωνικό προοδευτικό στοχασμό του, σε δεύτερη μοίρα.

Τα κυρίαρχα προβλήματα (φιλοσοφικά) που ο ερημίτης στοχαστής αντιμετωπίζει στο μεγάλο αυτό έργο του είναι τα εξής:

- Το υπαρξιακό πρόβλημα της Φιλοσοφίας.
- Το πρόβλημα της Μεταφυσικής

την οποία υπερασπίζεται με πάθος, σε βάρος της Επιστήμης.

- Το πρόβλημα της αθανασίας, σε σχέση με τη σχετική αντίληψη των παγκόσμιων Θρησκειών.

- Το πρόβλημα της Αλήθειας, που του προσάπτει μεταφυσικό χαρακτήρα και περιεχόμενο.

- Το υπαρξιακό πρόβλημα του Σύμπαντος.

- Το φιλοσοφικό πρόβλημα ύλης - πνεύματος.

- Το πρόβλημα του Θεού, στο οποίο δίνει πρωταρχική και κυρίαρχη θέση στην ερημνεία του Σύμπαντος και της ανθρώπινης μοίρας.

- Το πρόβλημα της Επιστήμης, της οποίας παρερμηνεύει την εξέλιξη και την αχρηστεύει στις σχέσεις

της με τη Φιλοσοφία μέσα από τη θεωρία της Αντιύλης.

4. Οι υποθήκες του

Αν θα θέλαμε να συμπυκνώσουμε συμπερασματικά την βαθύτερη ουσία του φιλοσοφικού στοχασμού και του έργου του Ν. Κορκοφίγκα, θα 'πρεπε να επισημαίναμε στο όλο Έργο και Πιστεύω του ερημίτη φιλόσοφου, δύο κατηγορίες υποθηκών που αναδίδονται από όλο το έργο και την κοινωνική στάση του ίδιου.

Υποθήκες Φιλοσοφικές

Ήταν: Μεταφυσικός, Πανσπιριτουαλιστής, Υπερβατικός και Θεοκράτης.

Αντιυλιστής και αντιδιαλεκτικός. Περιπτωσιακά ντετερμινιστής.

Στη Φυσιογνωμία του κυριαρχούσε ο υπερβατισμός και ο Θεοκρατισμός.

Στη Γνωσιολογία, πάλι ο υπερβατισμός του και η Καντιανή Θεοκρατική Ηθική.

Στην Αισθητική του, όπου αυτή περιορισμένα έκανε την εμφάνισή της, υπήρξε περισσότερο Σολωμικός.

Υποθήκες «Σολωμικές»

Ως Σολωμικός που ήταν, ήταν επόμενο πολλές από τις εθνικές, πολιτιστικές και καρμπονάριες υποθήκες του Σολωμού να περάσουν στους στοχασμούς του.

Έτσι, λάτρευε κυριολεκτικά τη δημοτική γλώσσα και μισούσε την καθαρεύουσα και τους καθαρευουσιάνους (στα γλωσσικά του δοκίμια τους αποκαλούσε «Μπεχλιβάνιδες», γιατί κατάστρεφαν τη γλώσσα του λαού και τον πολιτισμό του). Αγαπούσε τον εργαζόμενο λαό, την πατρίδα, το έθνος και την ιστορία του, νιώθοντας ιδιαίτερη περηφάνια για την Ελλάδα. Πίστευε στην εθνική και πολιτιστική αξία των παραδόσεων.

Εκτιμούσε την Αρετή, τη Φιλοπατρία, την Ελευθερία και την Εντιμότητα του λαού του. Εκτιμούσε τη σεμνότητα και μισούσε την ματαιοδοξία.

Λάτρευε το αρχαίο πνεύμα, που το θεωρούσε πηγή του πανανθρώπινου ουμανισμού.

Το αδύνατο σημείο στην περίπτωση αυτή, είναι ότι θεωρούσε τον φιλοσοφικό Ευρωπαϊκό Ιδεαλισμό, δημιούργημα του Ευρωπαϊκού χώρου, ενώ τον υλισμό, του ασιατικού χώρου.

Με μια πρώτη σύγκριση μονάχα των «Υποθηκών» αυτών του Ν. Κορκοφίγκα, εύκολα μπορεί να αντιληφθεί κανείς, ότι η αντιφατικότητα - θετική στο χαρακτήρα της - του ερημίτη φιλόσοφου, είναι το κύριο χαρακτηριστικό της δημιουργίας του, και της προσωπικής στάσης του.

Η μεταφυσική φιλοσοφία του βρίσκεται σε μια φανερή σύγκρουση με την κοινωνικότητά του, με τον θαρρετό και ριζοσπαστικό κοινωνικό προβληματισμό του.